

SAYILAR VE EŞİTSİZLİKLER

$$\mathbb{N} = \{1, 2, 3, \dots\}$$

$$\mathbb{Z} = \{\dots, -2, -1, 0, 1, 2, \dots\}$$

$$\mathbb{Q} = \left\{ \frac{p}{q} : p, q \in \mathbb{Z}, q \neq 0 \text{ ve } p \text{ ile } q \text{ aralarında asal} \right\}$$

- Rasyonel olmayan sayılara irrasyonel sayılar denir.
- Rasyonel sayılarla irrasyonel sayıların birleşimine reel sayılar denir.

Reel Sayıların Özellikleri:

$a, b, c \in \mathbb{R}$ olsun.

- 1) $a < b$ ise, $a - c < b - c$ ve $a + c < b + c$ olur.
- 2) $a < b$ ve $c > 0$ ise, $a \cdot c < b \cdot c$ olur.
- 3) $a < b$ ve $c < 0$ ise, $a \cdot c > b \cdot c$ olur.
- 4) $a < b$ ve $a \cdot b > 0$ ise, $\frac{1}{b} < \frac{1}{a}$ olur.

Örnek: $\frac{x+1}{2-x} > 1$ eşitsizliğini çözümlü.

Çözüm: I. Yol: $\frac{x+1}{2-x} - 1 > 0 \Rightarrow \frac{2x-1}{2-x} > 0$

	$\frac{1}{2}$	2	
$\frac{2x-1}{2-x}$	-	+	-

Ç.K. = $(\frac{1}{2}, 2)$

II. Yol: $2-x > 0 \Rightarrow x+1 > 2-x \Rightarrow 2x > 1 \Rightarrow x > \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{1}{2} < x < 2$
 $2-x < 0 \Rightarrow x+1 < 2-x \Rightarrow 2x < 1 \Rightarrow x < \frac{1}{2} \Rightarrow x \in \emptyset$

0 halde, Ç.K. = $(\frac{1}{2}, 2) \cup \emptyset = (\frac{1}{2}, 2)$ olur.

Örnek: $\frac{4-x}{1-x} > 2$ eşitsizliğini çözünüz.

Çözüm: I. Yol: $\frac{4-x}{1-x} - 2 > 0 \Rightarrow \frac{2+x}{1-x} > 0$

$\frac{2+x}{1-x}$ | -2 | 1 |
 - | + | -
 C. K. = (-2, 1)

II. Yol: $1-x > 0 \Rightarrow 4-x > 2-2x \Rightarrow x > -2 \Rightarrow -2 < x < 1$
 $1-x < 0 \Rightarrow 4-x < 2-2x \Rightarrow x < -2 \Rightarrow x \in \emptyset$

C. K. = (-2, 1) $\cup \emptyset = (-2, 1)$

Örnek: $\frac{x+3}{x+1} \leq 3$ eşitsizliğini çözünüz.

Çözüm: I. Yol: $\frac{x+3}{x+1} - 3 \leq 0 \Rightarrow \frac{-2x}{x+1} \leq 0$

$\frac{-2x}{x+1}$ | -1 | 0 |
 - | + | -
 C. K. = $(-\infty, -1) \cup [0, \infty)$

II. Yol: $x+1 > 0 \Rightarrow x+3 \leq 3x+3 \Rightarrow 2x \geq 0 \Rightarrow x \geq 0 \xrightarrow{x > -1, x \geq 0} x \geq 0$
 $x+1 < 0 \Rightarrow x+3 \geq 3x+3 \Rightarrow 2x \leq 0 \Rightarrow x \leq 0 \xrightarrow{x < -1, x \leq 0} x < -1$

C. K. = $[0, +\infty) \cup (-\infty, -1)$

Örnek: $\frac{x+5}{x-1} \leq \frac{x-2}{x+3}$ eşitsizliğini çözünüz.

Çözüm: $\frac{x+5}{x-1} - \frac{x-2}{x+3} \leq 0 \Rightarrow \frac{x^2+8x+15 - (x^2-3x+2)}{(x-1)(x+3)} \leq 0$

$\Rightarrow \frac{11x+13}{(x-1)(x+3)} \leq 0$

$\frac{11x+13}{(x-1)(x+3)}$ | -3 | $-\frac{13}{11}$ | 1 |
 - | + | - | +

C. K. = $(-\infty, -3) \cup [-\frac{13}{11}, 1)$

Reel Sayının Mutlak Değeri:

Tanım: Bir a reel sayısının mutlak değeri

$$|a| = \begin{cases} a, & a \geq 0 \\ -a, & a < 0 \end{cases}$$

ile tanımlanır. $\sqrt{x^2} = |x|$ dir.

Örnek: $|0| = 0$ ve $|a|^2 = a^2$ olur.

Özellikler:

1) $|a| \geq 0$

2) $||a| - |b|| \leq |a + b| \leq |a| + |b|$

3) $-|a| \leq a \leq |a|$

4) $|a \cdot b| = |a| \cdot |b|$

5) $b \neq 0$ ise $|\frac{a}{b}| = \frac{|a|}{|b|}$ olur.

6) $|a| = |b|$ ise $a = b$ veya $a = -b$ olur.

7) $|a| < |b|$ ise, $-|b| < a < |b|$ olur.

8) $|a| > |b|$ ise, $a > |b|$ veya $-|b| > a$ olur.

Örnekler:

1) $|3x - 2| \leq 4$ eşitsizliğinin çözüm kümesini bulunuz.

Çözüm: $|3x - 2| \leq 4 \Rightarrow -4 \leq 3x - 2 \leq 4 \Rightarrow -2 \leq 3x \leq 6$

$$\Rightarrow -\frac{2}{3} \leq x \leq 2$$

O halde ç.k. = $[-\frac{2}{3}, 2]$ olur.

2) $|1x-5| < 4$ eşitsizliğini çözünüz.

Çözüm: $|1x-5| < 4 \Rightarrow -4 < 1x-5 < 4 \Rightarrow 1 < 1x < 9$
 $\Rightarrow x \in (-\infty, -1) \cup (1, +\infty)$ ve $-9 < x < 9$
 $\Rightarrow x \in (-9, -1) \cup (1, 9)$

0 halde C.K. = $(-9, -1) \cup (1, 9)$ olur.

3) $|2x-3| + |x-2| = 1$ denklemini çözünüz.

Çözüm: $|2x-3| = \begin{cases} 2x-3, & x \geq \frac{3}{2} \\ -2x+3, & x \leq \frac{3}{2} \end{cases} \quad |x-2| = \begin{cases} x-2, & x \geq 2 \\ -x+2, & x \leq 2 \end{cases}$

$\frac{3}{2}$	2
$(-2x+3) + (-x+2) = 1$ $-3x+5 = 1$ $3x = 4$ $x = \frac{4}{3}$	$(2x-3) + (-x+2) = 1$ $x-1 = 1$ $x = 2$
$(2x-3) + (x-2) = 1$ $3x-5 = 1$ $3x = 6$ $x = 2$	

C.K. = $\{\frac{4}{3}, 2\}$

4) $|1x-2x+1| = 1$ denklemini çözünüz.

Çözüm: $|x| = \begin{cases} x, & x \geq 0 \\ -x, & x \leq 0 \end{cases} \quad |2x+1| = \begin{cases} 2x+1, & x \geq -\frac{1}{2} \\ -2x-1, & x \leq -\frac{1}{2} \end{cases}$

$-\frac{1}{2}$	0
$ -x - (-2x-1) = 1$ $ x+1 = 1$ $x+1 = 1$ veya $x+1 = -1$ ~~$x = 0$~~ veya $x = -2$ $x = -2$	$ -x - (2x+1) = 1$ $ -3x-1 = 1$ $-3x-1 = 1$ veya $-3x-1 = -1$ ~~$x = -\frac{2}{3}$~~ veya $x = 0$ $x = 0$
$ x - (2x+1) = 1$ $ -x-1 = 1$ $-x-1 = 1$ veya $-x-1 = -1$ ~~$x = -2$~~ veya $x = 0$ $x = 0$	

C.K. = $\{-2, 0\}$

5) $|x^2-3x| > |x^2|-|3x|$ eşitsizliğini çözünüz.

Çözüm: $|x^2-3x| > |x^2|-|3x|$

0	3
$x^2-3x > x^2+3x$ $x < 0$	$-x^2+3x > x^2-3x$ $2(x^2-3x) < 0$ $x \in (0, 3)$
$x^2-3x > x^2-3x$ $0 > 0$ $x \in \emptyset$	

C.K. = $(-\infty, 0) \cup (0, 3)$
 $= (-\infty, 3) \setminus \{0\}$

Reel Sayının Tam Değeri:

Tanım: Bir a reel sayısından büyük olmayan tam sayıların en büyüğüne a 'nın tam değeri denir ve $\llbracket a \rrbracket$ ile gösterilir.

Örnek: $\llbracket 8,6 \rrbracket = 8$, $\llbracket -1,5 \rrbracket = -2$, $\llbracket 0 \rrbracket = 0$, $\llbracket \pi \rrbracket = 3$

Not: 1. $\llbracket a \rrbracket = p \Leftrightarrow p \leq a < p+1$

2. $a = \llbracket a \rrbracket + k$, $k \in [0,1)$

Örnek: 4. $\llbracket 3,6 \rrbracket$ ve $\llbracket 4 \cdot (3,6) \rrbracket$ sayılarının değerlerini bulunuz

Çözüm: $\left. \begin{array}{l} 4 \cdot \llbracket 3,6 \rrbracket = 4 \cdot 3 = 12 \\ \llbracket 4 \cdot (3,6) \rrbracket = \llbracket 14,4 \rrbracket = 14 \end{array} \right\} \Rightarrow 4 \cdot \llbracket 3,6 \rrbracket \neq \llbracket 4 \cdot (3,6) \rrbracket$

Sonuç: $\llbracket m \cdot a \rrbracket = m \cdot \llbracket a \rrbracket$ olmak zorunda değildir.

Özellik:

1. $\forall a, b \in \mathbb{R}$ için $\llbracket a+b \rrbracket \geq \llbracket a \rrbracket + \llbracket b \rrbracket$ olur.
2. $\forall a \in \mathbb{R}$ ve $\forall m \in \mathbb{Z}$ için $\llbracket m+a \rrbracket = m + \llbracket a \rrbracket$ olur.

Örnekler:

1) $\llbracket 2x+3 \rrbracket \leq 8$ eşitsizliğini çözünüz.

Çözüm: $\llbracket 2x+3 \rrbracket \leq 8 \Rightarrow 2x+3 < 9 \Rightarrow 2x < 6 \Rightarrow x < 3$

Ö halde Ç.K. = $(-\infty, 3)$ olur.

2) $\llbracket 3-x \rrbracket > 9$ eşitsizliğini çözünüz.

Çözüm: $\llbracket 3-x \rrbracket > 9 \Rightarrow 3-x \geq 10 \Rightarrow x \leq -7$

Ö halde, Ç.K. = $(-\infty, -7]$ olur.

3) $\lfloor 2x-1 \rfloor < 5$ eşitsizliğini çözümlü.

Çözüm: $\lfloor 2x-1 \rfloor < 5 \Rightarrow 2x-1 < 5 \Rightarrow x < 3$

0 halde, C.K. $= (-\infty, 3)$ olur.

4) $\lfloor \frac{4x+3}{x} \rfloor \leq 4$ eşitsizliğini çözümlü.

Çözüm: $\lfloor \frac{4x+3}{x} \rfloor \leq 4 \Rightarrow \frac{4x+3}{x} < 5 \Rightarrow \frac{4x+3}{x} - 5 < 0$

$\Rightarrow \frac{3-x}{x} < 0$

$\frac{3-x}{x}$ | - | + | -

C.K. $= (-\infty, 0) \cup (3, +\infty)$

5) $\lfloor \frac{5-x}{x+2} \rfloor > -2$ eşitsizliğini çözümlü.

Çözüm: $\lfloor \frac{5-x}{x+2} \rfloor > -2 \Rightarrow \frac{5-x}{x+2} \geq -1 \Rightarrow \frac{5-x}{x+2} + 1 \geq 0 \Rightarrow \frac{7}{x+2} \geq 0$

$\Rightarrow x \geq -2$

$\Rightarrow$ C.K. $= (-2, +\infty)$

6) $\lfloor x^2 \rfloor^2 + \lfloor x^2 \rfloor = 2$ denklemini çözümlü.

Çözüm: $\lfloor x^2 \rfloor = t$ olsun.

$\lfloor x^2 \rfloor^2 + \lfloor x^2 \rfloor = 2 \Rightarrow t^2 + t - 2 = 0 \Rightarrow t = 1$ veya $t = -2$

$\lfloor x^2 \rfloor \geq 0$ olduğundan $\lfloor x^2 \rfloor = -2$ olamaz. 0 halde,

$\lfloor x^2 \rfloor = 1$ olmalıdır.

$\lfloor x^2 \rfloor = 1 \Rightarrow 1 \leq x^2 < 2 \Rightarrow 1 \leq |x| < \sqrt{2} \Rightarrow x \in (-\sqrt{2}, -1] \cup [1, \sqrt{2})$

0 halde, C.K. $= (-\sqrt{2}, -1] \cup [1, \sqrt{2})$ olur.

7) $|\lfloor x \rfloor| = \lfloor |x| \rfloor$ eşitsizliğini çözümlü.

Çözüm: $x \geq 0 \Rightarrow \lfloor x \rfloor \geq 0$ olduğundan $|\lfloor x \rfloor| = \lfloor |x| \rfloor \Rightarrow \lfloor x \rfloor = \lfloor x \rfloor$
olur, yani $x \geq 0$ için eşitlik sağlanır.

$x \leq 0 \Rightarrow \lfloor x \rfloor \leq 0$ olduğundan $|\lfloor x \rfloor| = \lfloor |x| \rfloor \Rightarrow -\lfloor x \rfloor = \lfloor -x \rfloor = k \in \mathbb{Z}$

$\Rightarrow -k \leq x < -k+1$ ve $-k-1 < x \leq -k \Rightarrow x = -k$

C.K. $= \mathbb{R} \cup \mathbb{Z}$

Üslü ve Köklü Çokluklar

Tanım: a herhangi bir sayı ve n herhangi bir pozitif tam sayı olsun. $a^n = a \cdot a \cdot \dots \cdot a$ sayısına a nın n . kuvveti denir.

$a \neq 0 \Rightarrow a^{-n} = \frac{1}{a^n}$ ve $a^0 = 1$ olarak tanımlanır. 0^0 belirsizdir.

Özellikler:

$a, b \in \mathbb{R}$ ve $m, n \in \mathbb{N}$ için

$$1) a^m \cdot a^n = a^{m+n}$$

$$3) (a^m)^n = a^{m \cdot n}$$

$$2) \frac{a^m}{a^n} = a^{m-n}$$

$$4) (a \cdot b)^n = a^n \cdot b^n$$

olur.

Tanım: $a \in \mathbb{R}^+$ ve $n \in \mathbb{N}$ olmak üzere, n . kuvveti a olan bir tek pozitif reel sayı vardır. a nın n . kuvvetten kökü denen bu sayı $\sqrt[n]{a}$ ile gösterilir.

Özellikler:

$a, b \in \mathbb{R}^+$ ve $m, n \in \mathbb{N}$ için

$$1) \sqrt[n]{a^n} = a$$

$$4) \sqrt[m]{\sqrt[n]{a}} = \sqrt[mn]{a}$$

$$2) \sqrt[n]{ab} = \sqrt[n]{a} \cdot \sqrt[n]{b}$$

$$5) a^{m/n} = \sqrt[n]{a^m} = (\sqrt[n]{a})^m$$

$$3) \sqrt[n]{\frac{a}{b}} = \frac{\sqrt[n]{a}}{\sqrt[n]{b}} \quad (b \neq 0)$$

Not: 1) $\forall a \in \mathbb{R}$ için $\sqrt[n]{a^n} = \begin{cases} |a|, & n \text{ çift ise} \\ a, & n \text{ tek ise} \end{cases}$ olur.

2) $\sqrt[n]{a}$ için n tek ise a negatif olabilir, n çift ise a pozitif olmak zorundadır.

Örnek: $\sqrt[3]{-8} = -2$, $\sqrt[5]{-32} = -2$, $\sqrt[15]{-1} = -1$

Örnek: $4^{-3/2} = (2^2)^{-3/2} = 2^{-3} = \frac{1}{2^3} = \frac{1}{8}$

Örnek: $(32)^{1/6} \cdot (2^{-1/3}) = 2^{5/6} \cdot 2^{-1/3} = 2^{1/2} = \sqrt{2}$

İkinci Dereceden Denklem ve Eşitsizlikler:

$ax^2+bx+c=0$ denkleminin kökleri $\Delta=b^2-4ac$ olmak üzere

$$x_1 = \frac{-b+\sqrt{\Delta}}{2a} \text{ ve } x_2 = \frac{-b-\sqrt{\Delta}}{2a} \text{ şeklindedir.}$$

$\Delta > 0$ ise, iki farklı reel kök vardır.

$\Delta = 0$ ise, x_1 ve x_2 çakışık. Bir tek reel kökü vardır.

$\Delta < 0$ ise, reel kök yoktur.

Parabol:

$y=ax^2+bx+c$ eğrisi parabol gösterir. Bu eğriyi çizmek için

a) Eksenleri kestiği noktalar bulunur.

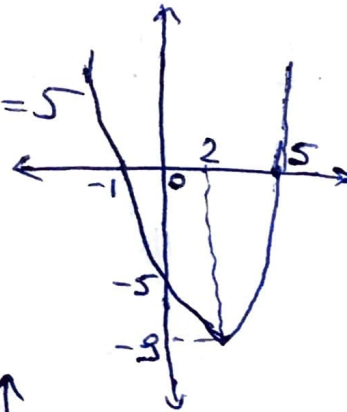
b) Tepe noktasının apsisi $x_0 = \frac{-b}{2a}$ dir.

c) $a > 0$ ise parabolün kolları yukarı doğru ve $a < 0$ ise kollar aşağı doğrudur.

Örnek: $y=x^2-4x+5$ eğrisini çiziniz.

Çözüm: $x=0 \Rightarrow y=5$, $y=0 \Rightarrow x=-1$ ve $x=5$

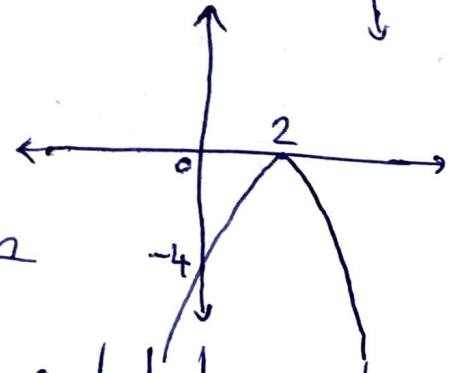
Tepe noktası $x_0 = \frac{-(-4)}{2} = 2 \Rightarrow y_0 = -9$

Örnek: $y=-x^2+4x-4$ eğrisini çiziniz.

Çözüm: $x=0 \Rightarrow y=-4$, $y=0 \Rightarrow x=2$

Tepe noktası: $x_0 = \frac{-4}{-2} = 2 \Rightarrow y_0 = 0$

$f(x)=ax^2+bx+c$ fonksiyonunun işaretinin incelenmesi

$ax^2+bx+c=0$ denkleminde $\Delta > 0$ iki farklı reel kök vardır:

	x_1	x_2
$f(x)$	a ile aynı işaretti	a ile ters işaretti
		a ile aynı işaretti

$ax^2+bx+c=0$ denkleminde $\Delta=0$ ise tek reel kök vardır.

	x_0	
$f(x)$	a ile aynı işaretlidir	a ile aynı işaretlidir

$ax^2+bx+c=0$ denkleminde $\Delta<0$ ise, reel kök yoktur.

$f(x)$	a ile aynı işaretlidir
--------	--------------------------

$f(x)=ax+b$ fonksiyonunun işareti:

	$-b/a$	
$f(x)$	a ile ters işaretlidir	a ile aynı işaretlidir

Örnek: $x^2-3x-10<0$ eşitsizliğini çözünüz.

Çözüm: $x^2-3x-10=0 \Rightarrow x_1=-2, x_2=5$

	-2	5	
$x^2-3x-10$	+	-	+

Ç.K. = (-2, 5)

Örnek: $x^3-4x^2-x+4 \geq 0$ denklemini çözünüz.

Çözüm: $x^3-4x^2-x+4=0 \Rightarrow x^2(x-4)-(x-4)=0 \Rightarrow (x^2-1)(x-4)=0 \Rightarrow (x-1)(x+1)(x-4)=0$

$\Rightarrow x_1=-1, x_2=1, x_3=4$

	-1	1	4	
x^3-4x^2-x+4	-	+	-	+

Ç.K. = [-1, 1] $\cup$ [4, + ∞)

Örnek: $x^4-4x^2+3=0$ denklemini çözünüz.

Çözüm: $x^2=\pm$ olsun.

$x^4-4x^2+3=0 \Rightarrow \pm^2-4\pm+3=0$

$\Delta=16-36=-20<0$ olduğundan reel kök yoktur.

Gauss Teoremi: $a_1, a_2, \dots, a_n \in \mathbb{Z}$ olmak üzere,
 $x^n + a_1 x^{n-1} + \dots + a_{n-1} x + a_n = 0$ denkleminin bir tam sayı kökü
var ise, a_n yi bölen bir tam sayıdır.

Örnek: $x^3 - 3x^2 - 2x + 4 = 0$ denkleminin köklerini bulunuz.

Gözüm: Gauss teoremine göre, bu denklemin tam sayı kökü
var ise, bu kök 4 ü bölen 1, -1, 2, -2, 4, -4 sayılarından
biridir. $x=1$ denklemini sağladığından bir köktür. Şimdi
diğer kökleri bulalım.

$$\begin{array}{r|l} x^3 - 3x^2 - 2x + 4 & x-1 \\ \hline x^3 - x^2 & \\ \hline -2x^2 - 2x + 4 & \\ -2x^2 + 2x & \\ \hline -4x + 4 & \\ -4x + 4 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

$$x^3 - 3x^2 - 2x + 4 = (x-1)(x^2 - 2x - 4) = 0$$

$$x_1 = 1, \quad x_{2,3} = \frac{2 \pm \sqrt{20}}{2} = 1 \pm \sqrt{5}$$

Örnek: $x^3 - x - 1 = 0$ denkleminin tam sayı kökü olmadığını
gösteriniz.

Gözüm: Gauss teoremine göre, bu denklemin tam sayı kökü
var ise, -1 i bölen 1 ve -1 sayılarından biri olmalıdır.

$$x=1 \Rightarrow 1 - 1 - 1 = -1 \neq 0$$

$$x=-1 \Rightarrow -1 + 1 - 1 = -1 \neq 0$$

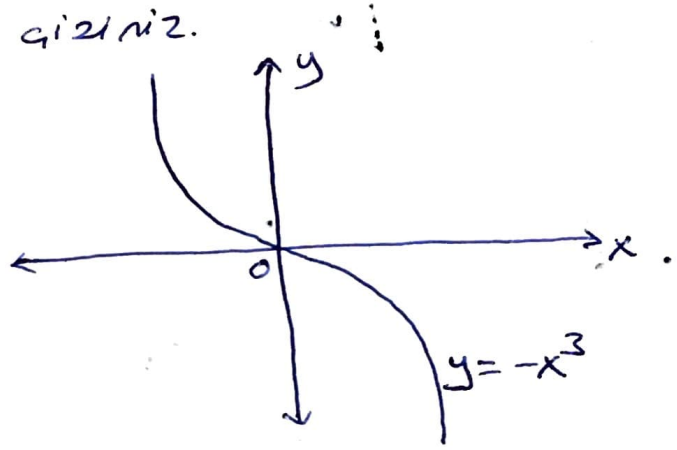
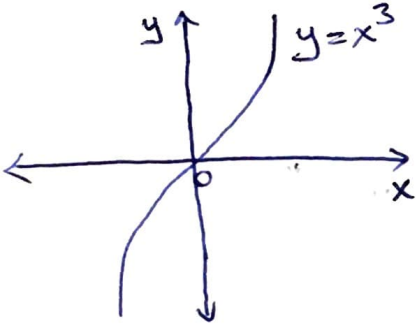
$x=1$ ve $x=-1$ denklemini sağlamadığından tam sayı
kökü yoktur.

Bazı Pratik Çizimler:

$y = -f(x)$ eğrisinin çizimi:

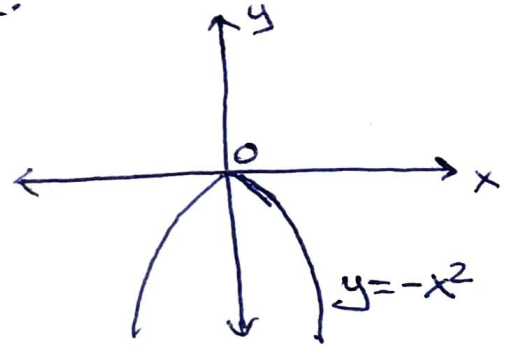
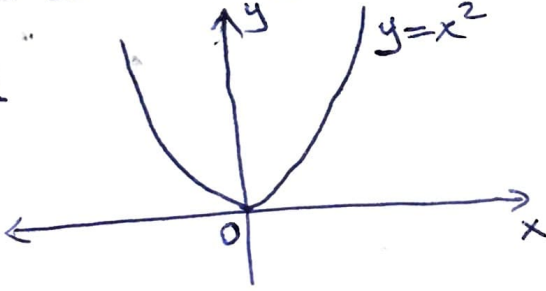
$y = -f(x)$ eğrisini çizmek için $y = f(x)$ eğrisinin Ox eksenine göre simetrisi alınır.

Örnek: $y = -x^3$ eğrisini çiziniz.

Örnek: $y = -x^2$ eğrisini çiziniz.

Çözüm:

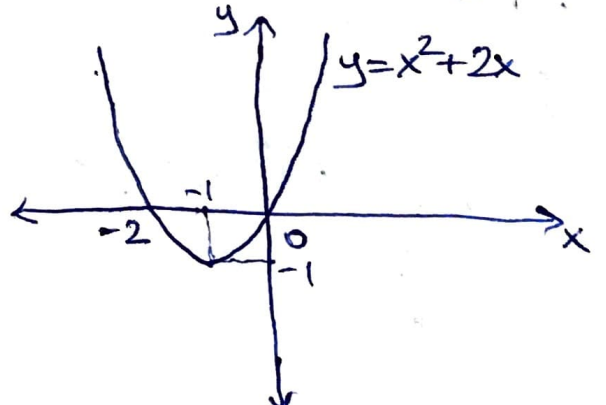
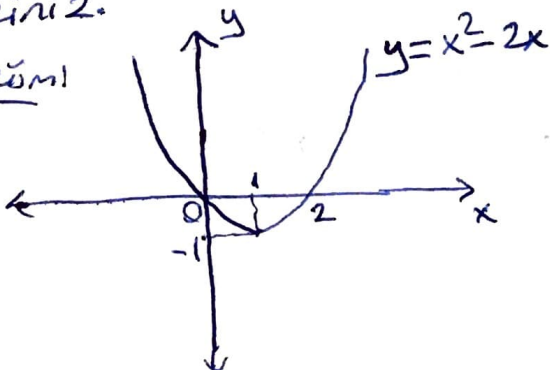

$y = f(-x)$ eğrisinin çizimi:

$y = f(-x)$ eğrisini çizmek için $y = f(x)$ eğrisinin Oy eksenine göre simetrisi alınır.

Örnek: $y = x^2 - 2x$ eğrisinden yararlanarak $y = x^2 + 2x$ eğrisini çiziniz.

Çözüm:

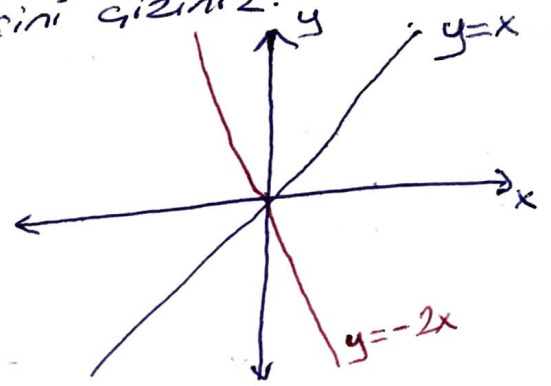
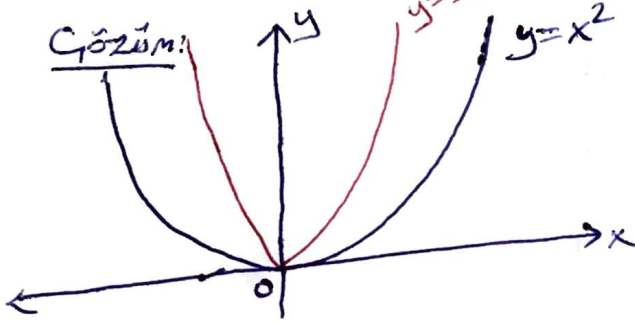

$y=c \cdot f(x)$ eğrisinin çizimi:

$y=c \cdot f(x)$ eğrisini çizmek için $y=f(x)$ eğrisinin ordinatları c ile çarpılır.

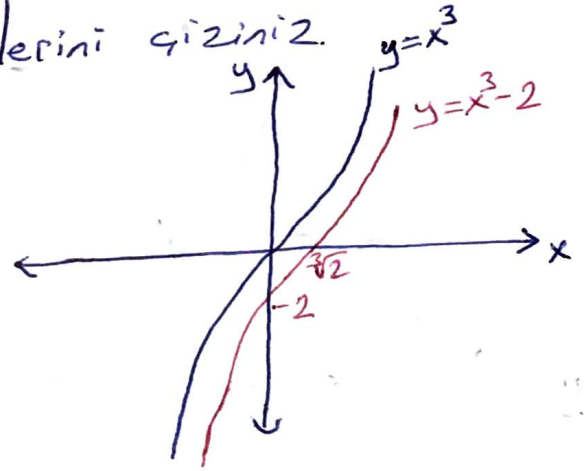
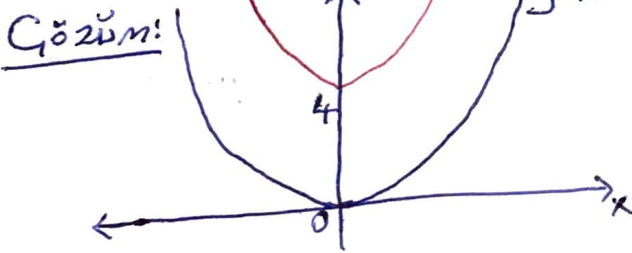
Örnek: $y=2x^2$ ve $y=-2x$ eğrilerini çiziniz.

$y=f(x)+p$ eğrisinin çizimi:

$p < 0$ ise, $y=f(x)$ eğrisi p birim aşağı kaydırılır. $p > 0$ ise, $y=f(x)$ eğrisi p birim yukarı kaydırılır.

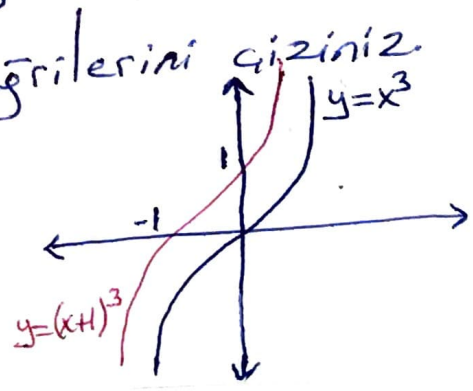
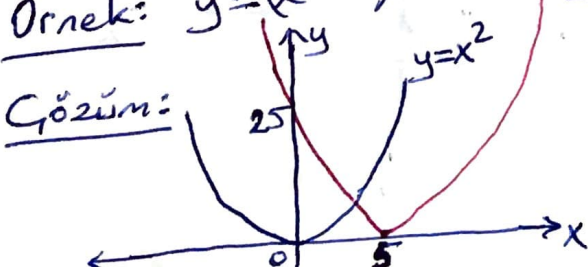
Örnek: $y=x^2+4$ ve $y=x^3-2$ eğrilerini çiziniz.

$y=f(x+p)$ eğrisinin çizimi:

$p < 0$ ise, $y=f(x)$ eğrisi p birim sağa kaydırılır. $p > 0$ ise, $y=f(x)$ eğrisi p birim sola kaydırılır.

Örnek: $y=(x-5)^2$ ve $y=(x+1)^3$ eğrilerini çiziniz.

DOĞRUNUN ANALİTİK İNCELENMESİ

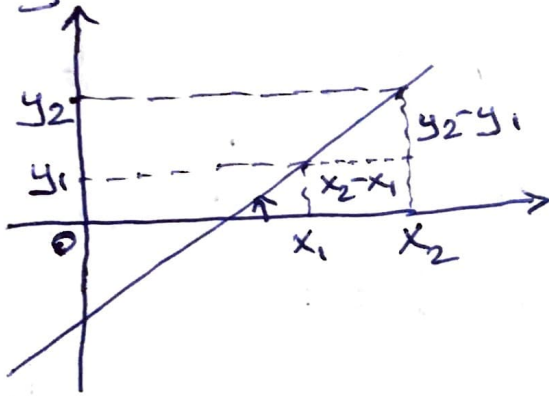
İki Nokta Arasındaki Uzaklık:

$A(x_1, y_1)$ ve $B(x_2, y_2)$ noktaları arasındaki uzaklık:

$$|AB| = \sqrt{(x_1 - x_2)^2 + (y_1 - y_2)^2} \text{ olur.}$$

Bir Doğrunun Eğimi:

Bir doğrunun Ox eksenine yaptığı açıya doğrunun eğim açısı denir. Bu açının tangantına doğrunun eğimi denir.

$A(x_1, y_1)$ ve $B(x_2, y_2)$ noktalarından geçen doğrunun eğimi

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$$

olur.

$$m_1 = m_2 \Rightarrow d_1 \parallel d_2$$

$$m_1 \cdot m_2 = -1 \Rightarrow d_1 \perp d_2$$

Bir Noktası ve Eğimi Bilinen Doğru Denklemi

$A(x_0, y_0)$ noktasından geçen ve eğimi m olan doğru denklemi

$$y - y_0 = m(x - x_0)$$

olur.

İki Noktası Verilen Doğru Denklemi:

$A(x_1, y_1)$ ve $B(x_2, y_2)$ noktalarından geçen doğru denklemi

$$\frac{y-y_1}{y_2-y_1} = \frac{x-x_1}{x_2-x_1}$$

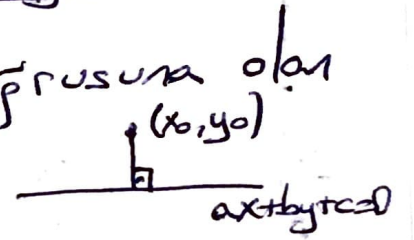
olur.

$(p, 0)$ ve $(0, q)$ noktalarından geçen doğru denklemi

$$\frac{x}{p} + \frac{y}{q} = 1 \text{ olur.}$$

Bir Noktanın Bir Doğruya Olan Uzaklığı:

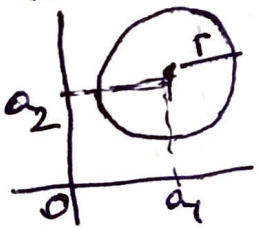
$A(x_0, y_0)$ noktasının $ax+by+c=0$ doğrusuna olan uzaklığı $l = \frac{|ax_0+by_0+c|}{\sqrt{a^2+b^2}}$ olur.

İki Paralel Doğru Arasındaki Uzaklık:

$ax+by+c_1=0$ ve $ax+by+c_2=0$ doğruları arasındaki uzaklık $d = \frac{|c_1-c_2|}{\sqrt{a^2+b^2}}$ olur.

ÇEMBERİN ANALİTİK İNCELENMESİ

$M(a_1, a_2)$ merkezli ve r yarıçaplı çember denklemi $(x-a_1)^2 + (y-a_2)^2 = r^2$ olur.

$$x^2 + y^2 - 2a_1x - 2a_2y + a_1^2 + a_2^2 - r^2 = 0$$

$$D = -2a_1, E = -2a_2, F = a_1^2 + a_2^2 - r^2 \Rightarrow \begin{cases} M(a_1, a_2) = M\left(\frac{-D}{2}, \frac{-E}{2}\right) \\ r = \frac{1}{2} \sqrt{D^2 + E^2 - 4F} \end{cases}$$

$$D = -2a_1, E = -2a_2, F = a_1^2 + a_2^2 - r^2 \Rightarrow \begin{cases} M(a_1, a_2) = M\left(\frac{-D}{2}, \frac{-E}{2}\right) \\ r = \frac{1}{2} \sqrt{D^2 + E^2 - 4F} \end{cases}$$

$$x^2 + y^2 + Dx + Ey + F = 0$$